

Vesti z Goriškega

«Goriška Straža» zanika razgovor s «Piccolovim» poročevalcem

GORICA, 10. Današnja «Goriška Straža» odločno zanika «Piccolovo» trditve, da je imel poročevalce tega lista razgovor z neko odlično osebo krčansko-soc. struje v Gorici. Poročevalec «Piccola» ni imel razgovora z nobenim odgovornim zastopnikom krčansko-socijalne struje. «Straža» obsoja nadalje tako časnikarsko delo, kar ga pozna «Piccolo».

— Politični položaj na Goriškem. Postritev političnega režima v Italiji se je pričela čutiti tudi na Goriškem. V poslednjih dneh izjava politične oblasti z vso vnočno hišno preiskavo v hišah in stanovanjih vidnejših nasprotnikov fašizma, ki pa dosedaj niso imeli Bog za kakih velikih uspehov. Pri nekaterih hišnih preiskavah je oblastvo iztaknilo propagandne brošure, članske izkaznice protifašističkih organizacij, razne letakke in drug brezpostrebeni drobi. Med drugimi je bila izvedena hišna preiskava v stanovanju tajnika «Italia libera», g. Pataccioni-a v Via Morelli 16, ki pa je ostala brezuspešna.

V sled odredbe varstvene oblasti je bil mobiliziran en manjši goriški kohorti milice, kateremu je poverjena naloga izdrževati red v mestu in okolici, ker se je baje tudi v Gorici in okolici pojavilo protifašističko gibanje. Tako so bili, na primer, v rajonu državne postaje raztreseni in nalepljeni letaki, vsebujoči preverljive pozive in zasramovanja ministrskoga predsednika. Ravnottako je prišla varstvena oblast na sled, da se je baje v eni minulih noči vršil na vnočju Sv. Gabrijela zaročnički sestanek prevarnih elementov. Kaj so neki tam sklenili, to je ostalo zagrnjeno v tajni noči, kvečenju bi znal povedati kaj mesec na nebu, ki je bil najbrže priča tega sestanka.

Potem takem imamo vsaj nekaj romantične v tej kruti prozi in duščki atmosferi.

— Komen (Zahvala). Odbor Silvestrovega večera v Komnu si šteje v dolžnosti iskreno se zahvaliti vsem komenskim družinam, ki so pripravili k uspehu prireditve. Posebna hvala gre domačemu tamburaškemu zboru pod vodstvom dobra znanega agilnega voditelja g. Josipa Čebulca. Najlepša hvala tudi našim vrlim dekletem, katera so tudi ob tej priliki pokazala dobro voljo. V zadnjem zdihu starega leta se nam je prihazala nova luč, v kateri nam je s toplimi besedami vočila novo leto mlada pridna Marica Godnič. Popolnoci se je začela prosta zabava, ki se je mirno zaključila še ob petelinovem petju.

— Uspešne preiskave. V Števerjanu so izvedli orožniki hišno preiskavo pri Francu Druškovcu, temom katere so našli pri njem eno pistolo, eno sabljo in eno bajonet. Istočasno so izvedli podgorški orožniki hišno preiskavo pri Antonu Markočiću v Gradiškutu pri Ločniku in so iztaknili pod njegovo postajo puško z nekaj patronami.

Obojica je najbrže iztaknila to orožje in strelskih jarkih ter ga hranila brez nikakega zlega namena. Ker pa nista naznanih, da hranila orožje, se bosta morala sedaj zagovarati pred sodnijo in po vsej verjetnosti osdediti še zapori. Zatorej ne hraniče orožja, ako nimate tozadnega dovoljenja.

— Polniško vprašanje. Že mesec dni divja med Vidmom in Gorico ljut časopisni in brzjavni boj, ker očita Gorica Vidmu, da jo hoče popolnoma udušiti in ugonobiti. Med drugim očita Gorica Vidmu, da je še vedno nerešeno vprašanje nove goriške bolnice, ki je zlasti po vojni postala nujna potreba goriškega mesta in nekdanje gorische dežele.

Pod vplivom te polemike med Gorico in Vidmom je prišel v četrtek v Gorico predsednik kraljeve komisije za izredno upravo furlanske pokrajine on. Gino di Capriacco, da ne lici mesta prouči to bolno vprašanje, ki tvoji eno iz spornih točk med Vidmom in Gorico. Skupno z njim sta prišla njegov osebni tajnik Vidrig in inž. Dreossi. Ob tej priliki so si ogledali tudi bolnični usmiljeni bratovi in so se zelo počivalno izrazili o njenem vodstvu.

Razen te bolnice imamo v Gorici še po vojni osnovano mestno bolnico, toda obe bolnički skupaj ne odgovarjata več današnjim povojnim zahtevam Goriške. Zato bi Gorica imela rada novo moderno bolnico, ki naj bi se zgradila z vojno odsodkinzo za porušeno deželno norišnico in žensko bolnico in s prispevki mesta in pokrajine. Izgleda pa, da v četrtek niso prišli gospodje do nikakega definitivnega zaključka.

— Iz Tolmina. (Silvestrov večer.) Rok, bralno društvo, ki postoji, zaradi sedanjih razmer kot edina vodnica v izobraževalnem delu mlajše tolminske generacije ter kot zdrževalna, duševno osveževalna sila starejših, je bilo v sledilnega strahovalnega pritiska na prebivalstvo našega trga poklicano k življenu po šestnajstmesecnem prisilnem spanju, šele pred dvema mesecema. Pa še takrat mu je pretilo zopetno ukinjenje zaradi nepoučenosti tukajšnjih orožnikov. Tako je bilo mogoče društvo le malo se razmahniti ter se le

počasi približevati svojemu tradicijonalnemu delovanju.

Potrebni je bil ta uvod, po nasvetu nekaterih odbornikov društva, da se ne bo zdelo čudno, da društvo ni moglo pokazati tolike življenske sile, da bi moglo pripraviti do Silvestrovega večera pestrejši in raznoličnejši program. Kljub temu je društvo nudilo večeru primerno zabavo svojim članom. Naš znani tolminski orkester je menjajo se s svetolucijskim pevskim zborom slajšal prisotnemu občinstvu zadnje ure za nas tako grenkega leta.

(Dalje na IV. strani)

Poslano*) Pohištvo

Direktni uvozi
Vedno novi dohodi
Via Geppa 15-17

Poročne sobe, 60 različnih tipov
Spalne sobe za eno osebo
Jedilne sobe, s stolicami, 25 različnih modelov
Pisarne, velika izbera
Sobane

Kuhinje, popolne in posamezni kosi
Pisanle mize pripravne in amerikanske in
drugo pohištvo za urade
Mizice in stolice
Posamezni kosi pohištva

po originalnih, tovarniških cenah.
Najboljši vir nakupa za preprodajalce,
hotele, pensione it. t. d.

Pošiljatve na deželo, zajamčene.

Samo : M. STEINER, Via Geppa 15-17.

Velike zaloge v prosti luki, brez carine.

* Za članke pod tem nastavom odgovarja ure
niško le toliko kolikor mu zakon veleva.

Naša zavarovalnica „UNION“

je največja svetovna zavarovalnica
Delniki kapital Fr. 20. Milijonov, zav.
kapitali v celjavi čez 70 Milijard Fr.
Ustanovljena 1828.

Generalni zastopnik

AUGUST RAVNIK - GORICA
Corso V. E. 28, 1.

— Zastopniki se še sprejemajo.

Mali oglasi

BILANCIST sposoben se išče za napravo bilance trgovine mešanega blaga ki bi imel šest dni tozadnega dela. Ponudbe pod «Bilancist» na upravnosti.

MLEKARICE in preprodajalke zasluzijo lahko Lir 10.— do 15.— dnevno, obrnvi se na Kmetijsko-trgovsko društvo — Trst via Rafinaria 4.

GOSTILNO, samo ali s prodajalno, vzamem v najem, bodisi v tržaški okolici ali tudi na Krasu, eventuelno se kupi tudi dekret sam. Pisati na: Berce, via Giulia 82/III 56

BABICA, diplomirana, govor slovensko, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost zajamčena. Slavec. Via Giulia 29.

GLESOVIRJE v vsakem stanju popravila, uglešači, kupuje in ceni. Pečar, Trst, Via Molino a vapore 3-II.

HARMONI, z 10 registri, se proda. Maslo, Pasjak-Jelšane, Istra.

PRVA in druga soberica se iščeta za odlično družino v Benedkah. Plača in ravnanje dobro. Predstaviti se od 9-12 in 3-5 v via Lazzaretto, vecchio 36/I Maraspin.

SLUŽKINJA, za na premoženje in molčajo krov, se išče. Prednost imajo starejše. Točno, via Commerciale 272.

DEČEK za trgovino se išče. Natančnejša pojasnila v via Milano 29, Bar Suban.

DEKLE pošteno z znanjem slovenščine, italijanske in nekolič kuhana in sprejeme gospodinjstvo «Al Giglio» Campo S. Giacomo 9.

HLAPEC, za prevajanje kruha se išče. Plača po dogovoru, Ivan Jančar, Divača 60.

KONTORISTINJA z večletno pisarniško prakso, večji slovenščina, italijanska in nemška jezik, korespondence in strojepisa, išče primerne službe. Ponudbe pod «Zmožnosti» na upravnosti.

PODLISTEK

W. Collins:

BREZ IMENA

Roman.

In to kar je utegnila prebrati, ji je moglo kaj koristiti le s pomočjo gospoda Loscombeja. Poklical je starca ter mu v hvaležnih besedah povedala, da poide, poleg tega mu je zagovorila, da ni tako pokvarjena ženska, kakor si on misli. Toda prtičko pusti tu, da jo more admiral preiskati.

«Kako naj bom neusmiljen z vašo priljago, mlada Izabela, če ne morem biti z vami neusmiljen. — Čim manj jo vidim, tem bolje zame, — je mrmral v brado, ko je škornjal po stopnicah navzdol.

Dawkes je ravnokar napregel konja pred lahki voziček, da sta prispela dol, a Brutus in Kasius sta stala tam z vinastima gobcema in mahajčima repoma, da bi videla, ko se voz odpelje.

Crez noč je zmizovalo in tla v senci so bila še bela.

Mazey se je pogovoril z Dawkesom, ki je pripravil še usnjeno blazino za svojo sopot-

STROJEVODJA, mlad, izurjen pri stroju za izdelovanje papirja, išče službe. Sprejme tudi službo kot skladničnik v tvornici za izdelovanje papirnatih vrečic, ovitkov it. t. d. Govori trije jezike. Naslov pri upravnosti.

VOZNIKA, neoznenjenega za prevažanje raznovrstnega blaga iz kolodvora v prodajalno sprejme Karlo Šiškovič v Herpeljah — Kozni. Hrana in pranje perila pri družini. Plača po dogovoru.

BRINJEVO zrno v vsaki množini kupi Novič Ferdo, Trst, Via Udine 3.

POZORI! Kupujem železo, arhivni papir, kovine in cupe od 80 do 1.10. Skladničke Sklavnik, via Rigutti 3. Dvignjeno na domu.

PRODAM po izredni ceni več miz, pripravljenih za gostilno in steklene omare, pripravno za prodajalno ali mlekarino. Rigutti 3.

BILANCIST, izkušen, sposoben v slovenskem in italijanskem jeziku, za raznovrstno blago se išče. Plača po delu. Naslov pri upravnosti.

TRGOVSKI pomočnik, prost vojaščine, išče mesta v trgovini ali pa v kakem skladničku. Gre rad tudi na deželo. Govori trije jezike. Naslov: Gostilna Fabičič, Općine pri Trstu.

LEPA HIŠA z posestvom, trgovino in tobakarno na prometnem kraju, se proda po nizki ceni. Naslov pri upravnosti.

PRODAJALKA, mešane stroke, z znamenjem italijanskega slovenskega in nemškega jezika ter knjigovodstva, želi premeniti službo. Ponudbe pod «Vestna» na upravnosti.

PRODAJALNA jestvin, sadja in zelenjave, visoka 6', dolga 7' 1/2 široka 4', se proda radi odpotovanja. Rojan, Via Ermacora 12.

SCHERES, 62

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Zdravnik na razpolago. Dobra postrežba. Govori slovensko. Tajnost zajamčena. Slavec. Via Giulia 29.

G. DOLLINAR, Trst, Via Ugo Polonio št. 5 (prej Via Baccini) Telefon 81-21. uvoz-izvoz. Večika zaloge papirja za zavajanje, pisanega i. t. d. papirnatih vrečic ter valčkov raznih velikosti lastnega izdelka.

GLASOVIRJE v vsakem stanju popravila, uglašači, kupuje in ceni. Pečar, Trst, Via Molino a vapore 3-II.

Naznajilo preselitve.

Goriško krojaško podjetje

Anton Kruščič & Sin

se je preselilo iz ulice Nazario Saura (prej Dogana)

na Corso Vittorio Emanuele št. 37

Tvrda se priporoča Slovencem v mestu in na deželi.

Slovensko delavsko, obrtniško, konsumno in gospodarsko društvo ladran

v Trstu ulica Industria št. 10 Sv. Jakob

vabi na

XIX. redni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, dne 25. januarja, ob 9.30

v društvenih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Pozdrav predsednika.

2. Poročilo tajnika.

3. Poročilo blagajnika.

4. Odobrenje letnega računa za leto 1924.

5. Volitev odbora.

6. Volitev načelnosti.

7. Slučajnosti.

ODBOR.

Ako v določeni uri ne bi zadostovalo št. viš. članov, se bo vršil občni zbor uro pozneje in bo sklepčen ob vsakem številu navzočih.

(113)

Mizarska delavnica za električni pogon

so proda

pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Objekt je

priprejen za industrijsko podjetje ter se na

haja 5 minut od kolodvora (blizu Ljubljane).

Pismene ponudbe pod «Urejeno

Tudi v Poljubinju je tamkajšnje društvo v zasebnem krožku s petjem in deklamacijami ter drugim poskrbelo za vesel početek pretelega leta.

Dekleta iz Žabč, da bi ne s svojo prideljivo odtegnile občinstvo Poljubincem, so šele s poznejšim nastopom pokazale, da so tudi v Žabčah ugodna tla za ustanovitev pretebrenega društva.

Kot nekak klubovanje dotednemu pisniku Edinosti, je Volčansko društvo priredilo za svoje člane v društvih prostorih vesel zabav včer poln deklamacij, nastopov, pevskih točk in tamburjanja.

Iz Ajdovščine. (Koncert Slovenskega kvarteta). Preteklo nedeljo smo bili tudi im deležni izrednega umetniškega včinka, ko smo imeli priliko se naslajati ob, rekli bi, nebesko lepem petju milega gosta. Slov. kvarteta iz Ljubljane. Njegov sloves, ki ga spremljam na vseh njegovih dosedanjih potih, ga je spremljal tudi pri nas in se je izkazal kot popolnoma upravičen. Trenutno posečajo vsako leto številni gostje, družbe in posamezniki, umetniki in tudi nazovi-umetniki. Ti poslednji so v poslednjih letih že zelo pokvarili in razočarali naše poslušalstvo, da je postalo zelo nezaupljivo in predvino pri posecanju koncertov raznih govorov. Ravno v preteklem letu smo se imeli priliko naslajati ob milih glasovih naših priznanih umetnikov-rojakov Rijaveca in Šimence, katera bila takrat tudi zasluzila boljseg obiska. Vseled tege smo se bili tudi za uspeh poslednjega gostovanja imenovanega kvarteta. Toda bojanjen je bila odveč, kajti Bratinova dvorana je bila nabito polna, kakor malokdaj, samega izbranega občinstva, ki je priti do iz bližnjih in daljnjih krajev naše doline, da sledi prekrasno petje slavnih štirih umetnikov, kateri so se pripeljali po sijajno uspehu koncertu v Gorici skupno s svojim učiteljem g. Maroltom in večjo družbo Goričanov, kateri so jih hoteli slišati še enkrat. V podrobnosti izvajanja se ne bomo spuščali, ker nismo v to poklicani, omenjam le, da je kvartet odpel svoj obširni spored točno in unesorno s tako preciznostjo in tako lepo, kakor zna mesta in on. Občinstvo, ki je klub vrčini in gneči v dvorani poslušalo umetniške glasove s pravo pobožnostjo, ni štedito s pohvalo po vsaki odpeti točki. Zeleno bi vedno, da sledi še in še. Vse pesmi brez izjeme so zelo ugajale, posebno po »Katica«, »Atila in Ribič«, »Spaks«, »Kregata se Baba in devojka« in »Vojnaški boben«. Po končanem sporedu ni dolgo hotelo biti konca odobravanju vrlim umetnikom. Občinstvo je odhajalo prijetno iznenadeno in nad vse zadovoljno, kakor malokdaj, po kake druge pridelitve. Pa tudi umetniki so se zadovoljivo izražali o poslušalstvu. — Po koncertu so se dragi gostje ustavili nekoliko v družbi domaćinov, nakar so se vrnili v Gorico, da nadaljujejo drugi dan svoj res triumfalno kulturno-umetniško turnejo po naših takih užitkov takoj že in željni pokrajini. — Prireditev se je vršila klub navalno občinstva v najlepšem redu, mire se je nekoliko kalil le od one strani, od katere bi se smel najmanj kiliti. — Umetnikom klíčemo: Hvala vam in pridite še!

Iz Idrije. Pogrebno društvo sv. Jožefa v Idriji bo in elo dne 18-1 25 ob 10 dopoldne svoj redni občini zbor v dvorani Gosp. Didiča. — Tajništvo.

Loterijske številke

izžrebane dne 10. januarja 1925.

Bari	49	54	25	70	84
Firenze	21	14	46	28	66
Milano	83	7	54	62	86
Napoli	80	32	78	67	52
Palermo	62	10	1	50	27
Roma	48	68	81	30	66
Torino	8	53	49	20	74
Venezia	22	42	19	57	72

Znunost in umetnost

Zenski svet. Izšla je ravnokar prva številka, novega letnika tega krasnega glasila naših ženskih udruženj s sledečo vsebinom: Obrazi in duše. XIX. — Josipina Turnografska. — (Dr. J. Lah.) Vihar. — Pesem. — (A. C.) Ubožica. — (France Bevk.) Crne rože. — (Gustav Strniša.) Modrost. — (Josip Ribičič.) Srečni dršči. — Pesem. — (Iva Rod.) Veronika Desenška. — (Ivana Klemencičeva.) Kako si urejamo vrt. — (Vida.) Zenska, ljubezen, zakon. — (Dr. France Debevec.) Izvestja: Naše delo. — Po ženskem svetu. — Higijena. — Kuhinja. — Gospodinjstvo. — Iz naše skrinje. — Književna poročila. Priloga za ročna dela.

Gospodarski koledar za I. 1925, katerega je uredila naša Utva, je v razprodaji v knjigarni J. Stoka, ul. Milano št. 36. Prodaja se po 5 L; na tice mesta. Gospodinjski del se tako priljubil našemu ženstvu, da ga je komaj pričakovalo. Ker je le majhno težilo izisov, naj čim prej sežejo po njem, ker sicer ostanejo brez njega.

Gospodarstvo.

TRŽASKA KMETIJSKA DRUŽBA V TRSTU

ulica Raffineria št. 7, ima v zalogi:

Semeni: Zajamčeno seme karfijola snežna kupa, špinatca po L 6.60 kg, zgodnji nizki grah, seme salate, solate, radiča, čebulček, solatno peso, redikovo rdečo okroglo itd.

Detelje: inkarnatno, domačo in lucerno; Trave: laško ljkulo, francoško pahovko, mačji rep in travniško bilnico.

Umetne gnojila: Tomažev žlindro »Columenta«, rudinski superfosfat, kalcijev cijanamid ali apneni dušik in kalijevo sol.

Kmetijsko orodje: pluge, šape, štrpače, želenje grabe, srpe, korteča.

Amerikansko lepivo za sadno drevje: »Tree Stichy«.

Krna za živino: koruzno moko, krajno apno itd.

Zvezle trakce za žveplanje sodov.

Med v vrčih od pol kg po L 6.

Biciklin, zdravilo za la spolovilnih obolelo govejo živino.

Zamaške za steklenice in včete za sede vsake velikosti, tudi na debelo.

Cepljene trte in sadna drevesca za večje.

Svetlo sprejemajo naročila. Kmetovalci iz tržaške okolice, ki si želijo naročiti kakre vrste trt ali sadnih drevesec, naj prijavijo število in vrsto pri Tržaški kmet. dražbi v Trstu, ul. Raffineria št. 7. Naročitvijo pri nas odpadejo prevozni in drugi stroški.

Naročnikom trt in sadnih drevesec naznajimo, da so naročene trte in drevesca dospela, ter jih vabimo, da jih dvignejo.

Maše gospodarstvo v letu 1924.

Tudi gospodarstvo našega kmeta, delavca in uradnika doživlja v bistvu isti naravni proces kakor gospodarstvo italijanskega kmeta, delavca in uradnika. Leto 1924. vsebuje tako pri nas kakor kje v Jugoslaviji, v Franciji ali drugod v Evropi celo vrsto odpovedi do raznih udobnosti — pri nas je težko govoriti še o pravem razkošu —, v tem letu je zastavil naš kmet, delavec ali uradnik ravno tako kakor gospodar dolni v Italiji ali v Jugosloviji neizmerno energij v spremljanju, do povratka k predvremenem gospodarstvu, ki je bilo več ali manj v ravnovesju. Vojna je uničila neizmerno količino bogastva, a življenskih zahtev ni zmanjšala temu sorazmerno, ampak celo zelo povečala. Štiri leta trpljenja in odpovedi so rodila željo po udobnem življenu, ki se mora uresničiti, kakor hitro napoči mir. Z vojnji poljan, z begunstva smo se vrnili z željo po uživanju, da bi tako nadomestili trpljenje med vovo. Zvišale so se torej našivljenske zahteve (standard of life), značilo pa je eksplicitno bogastvo. Točko bolj voljela to za po vojni oskodovane kraje.

Gospodarski zakon pa uči, da se dvigajo običajno življenske zahteve vzporedno z napredovanjem bogastva (le koljor je v resnicu bogat, se lahko privoči do udobnosti).

Sa je razkošje tudi eden izmed onih činiteljev, na podlagi katerega lahko sklepamo o blagostanju kakršnega naroda. Prvo leto po vojni je vse kazalo (v naših krajih razkošje v obliki, veseljenje, ples itd.), da hočajo ljudje v državah, ki so se udeležile svetovne vojne, na vsak način iti mimo tega zakona. Toda kmalu so uvideli, da vede ta pot neizogibno do gospodarskega propada. Radi tega so se nekateri prej, drugi pozneje, vrgli v borbo proti svojim lastnim življenskim zahtevam, ki so pomenule že razvadlo; na drugi strani pa so se lotili z vsemi silami dela, da bi si pridobili novih bogastev. Stremljenje, da bi se razlikovali med življenskimi zahtevami in efektivnim bogastvom čimprej odpravila, pa občutno ovira dejstvo, da je vojna zelo zmanjšala produktivne sile človeka, ker mu je zrahljala v prvi vrsti zdravje, da ne govorimo o uničenih industrijach.

V tem pogledu bi se zdelo, da pomeni I. 1924. ravno tako pri nas kakor kje drugje, enotno dobo razmeroma ravno tako velikega truda za odpravo te razlike, skratka, za vzpostavitev gospodarskega ravnoteže. To ne velja samo ozirom na to, da so pri nas kulturne, gospodarske in zemljepisne razmere drugega kakor drugod, ampak v prvi vrsti rasti tega, ker se nahaja gospodarstvo v Julijskih Krajinah vsled pogodbе v Rapallo v čisto posbenem položaju: Julijška Krajina je bila namah odrezana od gospodarskega organizma, s katerim je tvorila organsko celoto. Iz privilegijev položaja v avstrogrški monarhiji — bila je ena izmed najužnejših pokrajinskih, kar je bilo z ozirom na njen proizvodnjo (vino, krompir, ne pozabimo tudi na letoviščarje) izredno važnosti za njen gospodarstvo — je prišla Julijška Krajina v popolnoma inferiorni položaj v primeru z ostalimi pokrajinami Italije. Torej ne samo nadnadna amputacija, ampak ravno ta inferiornost je velik vzhod krize, ki jo prezvija Julijška Krajina po vojni. To ni pač nikaka nova ugotovitev, to ve danes že vsak naš kmet.

A drugi udarec, ki ga je zadal vojna našemu gospodarstvu, je opustošenje velikega dela goriške zemlje. Vojna odškodnina Kolko gospodarstvi, ki so računalni z gotovostjo na prizemno odškodnino, je danes na robu propada. Rajše bi bili gotovi stanovani v skromnih bajtih gospodarsko neodvisni kakor v lepih hišah zadolženi do glave. In ravno leto 1924. je prineslo zopet celo vrsto razočaranj v tem oziru. Priznati moramo, da je bilo v tem letu razmeroma zelo mnogo vojne odškodnine likvidirane in izplačane, delo gre hitrejše od rok; toda za kakšno vsto se sklepajo kordati, da je čisto drugo vprašanje. V strahu, da sploh ne pridejo do odškodnine, podpisujejo oskodovance naravnost smešne vste. Odškodnina za škodo na polju in vinogradu je tako nizka, da ni mogče resno govoriti o njej. Na stotine vojnih oskodovancev se še vedno v strahu povprašuje, kaj je z likvidacijo Cerga.

Z pred vojno je bila naša zemlja prerevana, da bi dala vsem članom družine vsakdanji kruh. Nekateri sinovi so morali v tovarne si iskat zaslужka, drugi k teleznicni, tretji so šli zopet študirati. Vse to pot so danes našim ljudjem zaprite. Ne preostaje drugega kakor izselitev. In koliko sinov, očetov je moralno ravno v preteklem letu zapustiti rodno zemljo in se podati na pot v Ameriko, kjer bodo morali hlapčevati argentinskim veleposilstnikom. Srce se trže človeku, ki prisostvuje odhodu rojakov, in to tudi iz bogatih občin, ki pred vojno sploh niso poznale izseljevanja.

Iz vsega tega sledi, da je borba našega ljudstva za vzpostavitev gospodarskega ravnoteže, borba za gospodarski obstanek veliko silnejša, kakor drugod v Italiji ali kakri drugi državi. In ravno vsled teh posebnih razmer je potreba, pri nas posebna gospodarska politika od strani države, sicer bo življene našega kmeta v naši krajšem času padlo na nivo zadnjega kolona. Dolžnost države je, da to prepreči. A ravno leto 1924. nam zopet dokazuje, da se vlada ne zaveda te dolžnosti; ravno v letu 1924. je davčni vijak pritisnil z nenavadno silo: priceli so se pobirati zaostali davki od l. 1914. dalje. Mi še vedno upamo, da ni padla še zadnja beseda v tem oziru. Dogodki v Rovinju so zelo nazorno pokazali, kam lahko dovede takšna politika. Pomagajte temu ljudstvu, da se dvigne in zmanjša vse v naših bolestih zazidljivosti.

Na zahtevo se poslje cenik.

V zvezi z našim gospodarstvom je omembredno tudi dviganje Din. oziroma leta padanje lire. Oni, ki so nekdaj nakupili večje svote dinarjev po visokem tečaju, pozdravijo ta pojav; drugi spet, ki morajo kupovati dinarje npr. za vzdrževanje dijakov, godnjajo.

Do tu smo naštevali samo nadloge. Kot vestni kronisti pa ne smemo pozabiti na izmenjavo denarja našim zadrugam, ki je rešila marsikatero zadrugo iz hude finančne zadrega.

Rekli smo, da je borba za obstanek v naših krajih težka ravno radi posebnih razmer, ki smo jih opisali. Ta borba zahteva žrtve: odpovedati se je treba marsikateri udobnosti; priceli je treba s pravim gospodarstvom in pred vsem šteti. Razkošje, ki se danes opaža na deželi glede oblike, obuvala hišne oprave i. t. d., ne odgovarja našemu resničnemu bogastvu. Količina kulturnih in političnih organizacij se je tudi izreklo priti nepotrebnim plesom!

Zanimivi bi bili statistični podatki o hranilnih vlogah v preteklem letu; žal da jih nismo mogli dobiti, ker niso hranilni zavodi zaključili še knjig. Klub temu pa je znan, da načrtači vlogorazmeroma bolj pri zavodih v večjih središčih (Sežana, Postojna, A. doč. itd.) kakor manjših. Vsled tega nekateri trdijo da so v teh krajih ljudje prej prisli do spoznaja da je treba priceli s štedenjem. Zdi se pa je treba to naraščanje vlog pripraviti posebnim krajevinam gospodarskim razmeram.

Bolj zanimivo kakor opisovanje naše revščine bi bilo gotovo poglavje, kaj so poklicani krogli storili za dvig našega gospodarstva. A zato bi bilo treba novega članka.

Dr. L. Bercé.

DAROVI

— Obrtniško društvo v Barkovičah daruje 100 L »Solskemu društvu«. Srčna hvala!

— V počastitev spomina pok. Emice Luznik daruje Fany Babuder L 5 za »Solsko društvo«.

Ker so trije kralji dobro peli se je zbral pri Sv. M. Magd. sp. na Kolonkovcu na dan sv. treh kraljev L 52 za »Solsko društvo«.

G. Franc Rudolf iz Črniča vrha pri Idriji daruje L 20. »Solskemu društvu«.

Zavodničko podružnico Sol. društva so darovali pri neprovabilni odhodnici Andreja Kenicu v Zagorje prijetljivi, znanci in gosti L 105. Zelimo Ti vse dobro brate Andrej!

V 283 št. »Edinosti« se je vrinila med darovne nežljiva pomota. 50 L poslanih potom g. Paljka iz Lokavca za božično »Sol. društvo« je bil nobranil na svatiblje gdč. učiteljice Ide Slokar z g. Maksom Valičem.

Gosp. Stepančič Gracijan L 50. g. Stepančič Nicforz. — Paniek Olga 25. g. Babič G. 25. Kerže Iv. 25. g. A. 15. gg. V. M., N. N. N. po 5 lit — skupaj 15. Skupna svota L 180. — Vsem cenj. darovalcem srčna hvala!

Skupiček dražbe »datel nov« na Silvestrovem večeru v Ajdovščini za »Solsko društvo« Lit 35. —